

TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2020)0212

Rola UE w ochronie i odtwarzaniu światowych lasów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 września 2020 r. w sprawie roli UE w ochronie i odtwarzaniu światowych lasów (2019/2156(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 11, art. 191 ust. 1 i art. 208,
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 17 kwietnia 2018 r.¹,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ na lata 2015–2030,
- uwzględniając porozumienie paryskie osiągnięte podczas 21. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC),
- uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej z 1992 r., globalną strategię na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 oraz cele z Aichi dotyczące różnorodności biologicznej,
- uwzględniając komunikat Komisji z 23 lipca 2019 r. zatytułowany „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów” (COM(2019)0352),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640) oraz rezolucję Parlamentu z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu²,
- uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2030 r. – Przybliżenie natury do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024, politykę zewnętrzną UE dotyczącą ludów tubylczych z 2016 r., konkluzje Rady w

¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 17 kwietnia 2018 r., *Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej*, C-441/17, EU:C:2018:255.

² Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

sprawie ludów tubylczych z 15 maja 2017 r. oraz Europejski konsensus w sprawie rozwoju z 2017 r.,

- uwzględniając komunikat Komisji z 28 listopada 2018 r. zatytułowany „Czysta planeta dla wszystkich. Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773),
- uwzględniając komunikat Komisji z 20 września 2013 r. zatytułowany „Nowa strategia leśna UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego” (COM(2013)0659),
- uwzględniając sprawozdanie końcowe z przeprowadzonego w 2013 r. badania Komisji zatytułowane „Wpływ konsumpcji UE na wylesianie: kompleksowa ocena wpływu konsumpcji UE na wylesianie”,
- uwzględniając studium wykonalności z 2018 r. dotyczące możliwości intensyfikacji działań UE przeciwko wylesianiu, zlecone przez Dyrekcję Generalną ds. Środowiska w Komisji Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z 17 października 2008 r. zatytułowany „Podjęcie wyzwań związanych z wylesianiem i degradacją lasów w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym i utracie różnorodności biologicznej” (COM(2008)0645),
- uwzględniając plan działania UE dotyczący egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) z 2003 r., umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT z państwami trzecimi oraz plan prac FLEGT na lata 2018–2022,
- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z 21 marca 2019 r. w sprawie uznawania wkładu obrońców praw człowieka zajmujących się kwestiami środowiska w korzystanie z praw człowieka, ochronę środowiska i zrównoważony rozwój,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa ONZ (FAO) zatytułowane „Stan lasów na świecie, 2020 r.”,
- uwzględniając strategiczny plan ONZ na rzecz lasów na lata 2017–2030,
- uwzględniając sprawozdania specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) dotyczące zmiany klimatu, pustynnienia, degradacji gruntów, zrównoważonego gospodarowania gruntami, bezpieczeństwa żywnościowego oraz przepływów gazów cieplarnianych w ekosystemach lądowych, a także piąte sprawozdanie tego zespołu dotyczące zmiany klimatu w 2014 r.: konsekwencje, dostosowanie i podatność na zagrożenia,
- uwzględniając sprawozdanie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych z 31 maja 2019 r. sporządzone przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów ONZ,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej¹,

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0015.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2018 r. w sprawie przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi w krajach rozwijających się: kwestia lasów²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie oleju palmowego i wylesiania lasów deszczowych³,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Rozwoju, Komisję Handlu Międzynarodowego, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A9-0143/2020),
- A. mając na uwadze, że w latach 1990–2016 na świecie zniknęło 1,3 mln km² lasów, co wywarło destrukcyjny wpływ na różnorodność biologiczną, klimat, społeczeństwo i gospodarkę; mając na uwadze, że mimo wszystkich dotychczasowych wysiłków obecna polityka nie prowadzi do odpowiedniego wypełnienia szeregu międzynarodowych zobowiązań dotyczących lasów, np. celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 15.2⁴ i celu nr 5 Konwencji z Aichi o różnorodności biologicznej (CBD)⁵; mając na uwadze, że w sprawozdaniu Europejskiej Agencji Środowiska zatytułowanym „Środowisko Europy – stan i prognozy na 2020 r.” zauważono, iż „w ciągu ostatnich 20 lat powierzchnia lasów w Europie była dość stabilna”, ale przestrzegano również, iż „od 2013 r. tylko w niewielkim stopniu poprawił się stan ochrony siedlisk i gatunków leśnych”, a „zaburzenia naturalne i antropogeniczne są zagrożeniem dla europejskich lasów”;
- B. mając na uwadze integralny i niepodzielny charakter 17 celów zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że konieczne są równoczesne postępy w przechodzeniu na zrównoważone rolnictwo oraz w uzyskiwaniu bezpieczeństwa żywnościowego i zrównoważonej gospodarki leśnej jako zasadniczych elementów celów zrównoważonego rozwoju;
- C. mając na uwadze, że lasy wnoszą istotny wkład w łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej, a z kolei wylesianie, zwłaszcza na obszarach tropikalnych, w znacznej mierze przyczynia się do zmiany klimatu; mając na uwadze, że emisje związane z użytkowaniem gruntów oraz ze zmianą sposobu użytkowania gruntów, głównie w wyniku wylesiania, są – po spalaniu paliw kopalnych – drugą

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0078.

² Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 50.

³ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 2.

⁴ Cel nr 15.2: Do 2020 r. wspierać zrównoważone zarządzanie wszystkimi typami lasów, zatrzymać wylesianie, odtworzyć zniszczone lasy oraz znacznie zwiększyć poziom zalesiania i ponownego zalesiania na świecie.

⁵ Cel nr 5: Do 2020 r. zmniejszyć co najmniej o połowę wskaźnik utraty wszystkich typów siedlisk przyrodniczych, w tym lasów, a w miarę możliwości zbliżyć ten wskaźnik do zera; znacznie zmniejszyć skalę degradacji i fragmentacji.

spośród przyczyn zmiany klimatu i stanowią niemal 12 % łącznych emisji gazów cieplarnianych; mając na uwadze, że w lasach znajduje się również 80 % światowej różnorodności biologicznej, że przyczyniają się one do zmniejszania ryzyka klęsk żywiołowych dzięki rozwiązaniom opartym na środowisku naturalnym i uzupełniają źródła utrzymania około 25 % ludności świata, a jednocześnie stanowią znaczny odsetek obszarów tradycyjnie zamieszkałych przez ludy tubylcze, przyczyniają się do zdrowia ludzi oraz mają niezbywalne wartości kulturowe, społeczne i duchowe;

- D. mając na uwadze, że zdaniem IPCC zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej sprawia, iż zjawiska katastrofalne, takie jak susze, powodzie, burze, inwazje szkodników, erozja gleby i pożary, będą występować częściej i z większą intensywnością, i będą powodować większe szkody w lasach na świecie; mając na uwadze, że zwiększenie inwestycji w rozwiązania wywodzące się z przyrody to jeden z najbardziej opłacalnych środków naprawczych służących zmniejszaniu emisji i ochronie podstawowych ekosystemów, a jednocześnie poprawie warunków życia oraz zwiększaniu odporności i bezpieczeństwa żywnościowego;
- E. mając na uwadze, że ochrona i odtwarzanie światowych lasów wymaga dalekosiężnych, ambitnych i skoordynowanych działań popartych wolą polityczną i społeczną;
- F. mając na uwadze, że intensyfikacja ochrony i odtwarzania lasów oraz zwiększanie ilości oraz podnoszenie jakości ekosystemów leśnych mają do odegrania kluczową rolę w polityce zrównoważoności UE i państw członkowskich oraz w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu; mając na uwadze, że aby ograniczyć ocieplenie klimatu na świecie i przeciwdziałać utracie różnorodności biologicznej, trzeba chronić i odtwarzać lasy oraz gospodarować nimi tak, by maksymalizować ich zdolność do magazynowania dwutlenku węgla i ochrony różnorodności biologicznej; mając na uwadze, że lasy pierwotne mają większą zdolność magazynowania dwutlenku węgla i obejmują więcej istotnych siedlisk niż lasy młodsze i nowo sadzone;
- G. mając na uwadze, że według sprawozdania FAO na temat stanu lasów na świecie w 2020 r. „ekspansja rolnictwa jest nadal główną przyczyną wylesiania” na świecie, obok ekspansji miast, rozwoju infrastruktury i górnictwa; mając na uwadze, że trzeba ściśle współpracować z krajami partnerskimi UE i różnymi zainteresowanymi stronami, by zwiększyć innowacyjne pozytywne interakcje między rolnictwem a leśnictwem w celu stworzenia zrównoważonych systemów rolnych i zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego; mając na uwadze, że również UE ma pośredni udział w wylesianiu i degradacji lasów i innych ekosystemów naturalnych na świecie, gdyż do UE przywozi się i konsumuje się tu produkty związane z wylesianiem, takie jak soja, olej palmowy, kaczek, kukurydza, wołowina, skóra i kakao; mając na uwadze, że konsumpcja w UE odpowiada za około 10 % światowego wylesiania uwzględnionego w łącznej konsumpcji końcowej;
- H. mając na uwadze, że w badaniu przeprowadzonym niedawno przez organizację Global Witness ujawniono, iż w latach 2013–2019 instytucje finansowe z siedzibą w UE były głównym międzynarodowym źródłem finansowania sześciu przedsiębiorstw z sektora agrobiznesu powiązanych z niszczeniem lasów w Amazonii, w dorzeczu Konga i w

Papui-Nowej Gwinei, gdyż wsparły one te przedsiębiorstwa kwotą 7 mld EUR¹;

- I. mając na uwadze, że dotychczasowe dobrowolne zobowiązania przedsiębiorstw i banków do przeciwdziałania wylesianiu nie przyniosły zmiany w zachowaniu niezbędnej do powstrzymania tej katastrofalnej destrukcji środowiska;
- J. mając na uwadze, że negatywny wpływ dyrektywy o odnawialnych źródłach energii na lasy na świecie i w UE spowodował konieczność przekształcenia tej dyrektywy²; mając jednak na uwadze, że wprowadzone zmiany nie rozwiążą problemu;
- K. mając na uwadze, że dotacje na bioenergię z drewna należy przekierować na wsparcie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii;
- L. mając na uwadze, że obowiązujące przepisy dyrektywy o odnawialnych źródłach energii oparto na założeniu, iż pozyskiwanie materiału do produkcji energii prowadzi się w sposób zrównoważony i neutralny dla klimatu oraz że umożliwia ono odnowienie źródła w odpowiednim czasie; mając na uwadze, że jest to założenie błędne;
- M. mając na uwadze, że skuteczniejsza ochrona lasów i innych ekosystemów naturalnych na świecie będzie wymagała działań na wszystkich szczeblach, w tym środków regulacyjnych i bardziej rygorystycznego egzekwowania dotychczasowego prawodawstwa, a także znacznych inwestycji publicznych i prywatnych; mając na uwadze, że można to osiągnąć wyłącznie dzięki zapewnieniu spójności między wszystkimi sektorami polityki oraz między polityką wewnętrzną i zewnętrzną UE, z wykorzystaniem zasady „nie szkodzić”;
- N. mając na uwadze, że zwiększona ochrona i odtwarzanie lasów i innych ekosystemów naturalnych, a także zrównoważona gospodarka leśna są ważne dla zachowania źródeł utrzymania ludów tubylczych i społeczności lokalnych, dają możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy, a także umożliwiają rozwój zrównoważonej biogospodarki, umacniając jednocześnie usługi ekosystemowe i chroniąc różnorodność biologiczną; mając na uwadze, że lasy to ekologiczny sektor gospodarki, umożliwiające utworzenie od 10 do 16 mln miejsc pracy na całym świecie;
- O. mając na uwadze, że lasy namorzynowe zapewniają usługi ekosystemowe o kluczowym znaczeniu, ponieważ magazynują znaczne ilości dwutlenku węgla, są ważnym miejscem tarła wielu gatunków ryb zamieszkujących rafę koralową oraz chronią rafy koralowe przed napływem substancji biogennej i osadów, a obszary przybrzeżne – przed zalaniem; mając na uwadze, że do niedawna lasy namorzynowe porastały ponad trzy czwarte wybrzeży tropikalnych, lecz rozwój obszarów przybrzeżnych, akwakultura, zanieczyszczenie i niezrównoważone użytkowanie doprowadziły do utraty ponad połowy tych lasów;
- P. mając na uwadze, że przekształcanie lasów namorzynowych powoduje 10 % emisji dwutlenku węgla z wylesiania, mimo że namorzyny stanowią zaledwie 0,7 % lasów

¹ <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/forests/why-eu-action-tackle-deforestation-should-not-let-finance-hook/>

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

tropikalnych¹;

- Q. mając na uwadze, że środki finansowe, jakie UE przeznacza na wspieranie ochrony i odtwarzania lasów oraz na zrównoważoną gospodarkę leśną w krajach partnerskich, są niewystarczające wobec skali problemu; mając na uwadze, że w mechanizmach finansowania UE należy w większym stopniu uwzględnić ochronę i odtwarzanie lasów i innych ekosystemów naturalnych oraz zrównoważone gospodarowanie nimi, a także powiązane dodatkowe korzyści i aspekty dotyczące praw człowieka;
- R. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie mają długą tradycję zrównoważonej gospodarki leśnej i wiedzę fachową w tej dziedzinie, którą mogą wykorzystać, by pomóc innym państwom w tworzeniu zdolności;
- S. mając na uwadze, że ludom tubylczym, społecznościom lokalnym i obrońcom przyrody grozi coraz większe niebezpieczeństwo, coraz częściej są zastraszani i padają ofiarami naruszeń praw człowieka, gdy podejmują działania służące ochronie swoich lasów, gruntów i środowiska;
- T. mając na uwadze, że niszczenie i modyfikowanie ekosystemów naturalnych mogą zwiększać prawdopodobieństwo przechodzenia czynników chorobotwórczych, w tym wirusów, ze zwierząt dzikich i domowych na człowieka (choroby odzwierzęce);
- U. mając na uwadze, że zrównoważona i skuteczna polityka leśna wymaga wiarygodnych informacji o zasobach leśnych, ich stanie oraz zarządzaniu nimi i ich użytkowaniu, jak również wiarygodnych informacji o zmianie użytkowania gruntów;
- V. mając na uwadze, że lasy i łańcuch wartości w sektorze leśnym mają podstawowe znaczenie dla dalszego rozwoju biogospodarki o obiegu zamkniętym przez zapewnianie miejsc pracy i dobrobytu gospodarczego na obszarach wiejskich i miejskich, łagodzenie skutków zmiany klimatu oraz zapewnianie korzyści zdrowotnych;
- 1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów” i uznaje go za dobrą podstawę zdecydowanych działań; zgadza się z pięcioma priorytetami przedstawionymi w komunikacie; podkreśla, że wszystkie te priorytety są konieczne, by powstrzymać i odwrócić wylesianie oraz degradację ekosystemów naturalnych, zwłaszcza lasów, a także utratę różnorodności biologicznej i powiązane z nią naruszenia praw człowieka, oraz że priorytety te należy szybko i spójnie zrealizować; przypomina jednak, że UE i jej państwa członkowskie powinny podejmować ambitniejsze działania, aby wypełniać swoje zobowiązania i zająć się palącym problemem wylesiania i degradacji lasów na świecie; podkreśla znaczenie pełnego zestawu działań i inicjatyw, w tym środków regulacyjnych, które będą skuteczne, komplementarne i możliwe do wyegzekwowania oraz będą obejmować monitorowanie;
- 2. podkreśla, że w unijnej polityce ochrony środowiska należy uznać kompetencje, odpowiedzialność i fundusze UE w dziedzinie ochrony lasów, w tym lasów europejskich jako części lasów na świecie; podkreśla, że powodzenie działań

¹ Donato, D. i in., „Mangroves among the most carbon-rich forests in the tropics” [Lasy namorzynowe – jedne z najzasobniejszych w węgiel lasów tropikalnych], *Nature Geoscience*, kwiecień 2011 r.

zewnętrznych i reakcji partnerów UE ukierunkowanej na ochronę ich lasów zależy od skuteczności i poziomu ambicji UE w odniesieniu do naszego własnego dziedzictwa naturalnego; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem i strategią ochrony różnorodności biologicznej do 2030 r. zapewniły najwyższe standardy ochrony środowiska i większą spójność w ochronie i odtwarzaniu lasów w UE i w jej działaniach zewnętrznych;

3. przypomina, że UE i jej państwa członkowskie powinny podjąć pilne działania w dziedzinie ochrony i odtwarzania lasów, by wypełnić zobowiązania zapisane w celach zrównoważonego rozwoju, porozumieniu paryskim, globalnym strategicznym planie na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 oraz w Strategicznym planie ONZ na rzecz lasów na lata 2017–2030 i w związanych z nim globalnych celach leśnych;
4. podkreśla rolę lasów w zwiększaniu odporności na negatywne skutki zmiany klimatu; zwraca uwagę, że w strategiach i planach przystosowania się do zmiany klimatu należy zapisać konkretne i skuteczne działania uwzględniające synergie między łagodzeniem zmiany klimatu a przystosowaniem się do niej;
5. podkreśla korzystny wpływ lasów na zdrowie ludzi i jakość życia obywateli oraz wysoką wartość ekologiczną pochłaniania dwutlenku węgla, magazynowania wody, kontrolowania erozji oraz ochrony przed osuwaniem się ziemi;
6. podkreśla, że przyczyny wylesiania wykraczają poza sam sektor leśnictwa i wiążą się z wieloma zagadnieniami, takimi jak własność gruntów, ochrona praw ludności tubylczej, polityka rolna, zmiana klimatu, demokracja, prawa człowieka i wolność polityczna;
7. podkreśla, że kobiety z ludów tubylczych i kobiety trudniące się rolnictwem odgrywają centralną rolę w ochronie ekosystemów leśnych; zauważa jednak z niepokojem, że kobiety nie są włączane w proces zarządzania zasobami naturalnymi i nie mają w tym procesie odpowiednio silnej pozycji; uważa, że równość płci w kształceniu leśników odgrywa zasadniczą rolę w zrównoważonej gospodarce leśnej, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w unijnym planie działań FLEGT;
8. wzywa Komisję do większych starań o całościowe podejście do problemu wylesiania dzięki spójności polityki, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ekosystemów; przypomina, że należy przestrzegać wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; popiera trwające negocjacje dotyczące opracowania instrumentu ONZ w dziedzinie praw człowieka, wiążącego dla korporacji ponadnarodowych i innych przedsiębiorstw, oraz podkreśla, że UE powinna aktywnie uczestniczyć w tym procesie;
9. zgadza się z zawartym w komunikacie Komisji odniesieniem do niezbywalnego charakteru lasów pierwotnych i zwraca uwagę na to odniesienie oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do uznania, że ochrona lasów rodzimych przynosi nieocenione korzyści w łagodzeniu zmiany klimatu, wynikające z wielkości i trwałości ekosystemowych zasobów węgla zgromadzonych w tych lasach; podkreśla, że zalesianie prowadzone bez szkody dla ochrony i umacniania lokalnych ekosystemów może przyczynić się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., a jednocześnie zauważa, że nowo sadzone lasy nie zastąpią lasów pierwotnych; podkreśla, że ochrona lasów powinna być priorytetem w polityce UE; podkreśla, że UE powinna dawać przykład i zapewnić realizację własnych międzynarodowych zobowiązań społecznych i środowiskowych oraz zobowiązań jej państw członkowskich, w tym w dziedzinie

klimatu, różnorodności biologicznej i praw człowieka;

10. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by rzeczywiście realizowały ustalone priorytety oraz by zapisały wiążące cele dotyczące ochrony i odtwarzania ekosystemów leśnych, zwłaszcza lasów pierwotnych, w przyszłej strategii leśnej UE, która powinna być w pełni spójna z wnioskiem zawartym w strategii UE w zakresie różnorodności biologicznej na okres do 2030 r., dotyczącym wiążących celów w dziedzinie odtwarzania i obszarów chronionych; podkreśla znaczenie odpowiedniego wsparcia i finansowania tych środków;
11. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na lasy namorzynowe i lasy na obszarach przybrzeżnych, szczególnie mocno dotknięte skutkami zmiany klimatu, a dające duże możliwości w polityce ochrony, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej; ubolewa, że w komunikacie Komisji nie wspomniano o lasach namorzynowych; podkreśla, że 80 % lądowej różnorodności biologicznej znajduje się w lasach, a lasy namorzynowe mają duże znaczenie dla klimatu i różnorodności biologicznej, a także dla źródeł utrzymania danych społeczności lokalnych;
12. podkreśla rolę społeczeństwa obywatelskiego w ochronie środowiska i zrównoważonej konsumpcji oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pełnej przejrzystości działań dotyczących lasów i użytkowania gruntów, a także udziału społeczeństwa w tych działaniach, by zapobiegać wylesianiu i degradacji lasów, propagować ochronę lasów i zrównoważoną gospodarkę leśną oraz wesprzeć ochronę i odtwarzanie lasów naturalnych na szczeblu regionalnym i światowym; podkreśla, że należy stworzyć platformę służącą dialogowi wielu zainteresowanych stron i państw członkowskich na temat wylesiania, degradacji lasów oraz metod zrównoważonego zwiększania powierzchni terenów zalesionych na świecie, by umożliwić nawiązywanie sojuszy, podejmowanie wspólnych zobowiązań, powstrzymanie wylesiania oraz wymianę doświadczeń i informacji;
13. zwraca uwagę na kluczową rolę, prawa i potrzebę wsparcia ludów tubylczych i społeczności lokalnych, w tym kobiet z tych ludów i społeczności, w ochronie lasów na świecie i w procesie decyzyjnym dotyczącym tych lasów; ponadto dostrzega kierowane przeciwko nim groźby i dotykające ich naruszenia praw człowieka; dlatego wzywa Komisję do uwzględnienia ich roli i włączenia ich w opracowywanie, przyjmowanie, wdrażanie i egzekwowanie środków ochrony lasów, na szczeblu globalnym, unijnym, krajowym i na niższych szczeblach;
14. przypomina, że wielu rolników zdaje sobie sprawę, iż lasy są nieodłącznym i niezbędnym elementem krajobrazu ze względu na ich istotne funkcje ekologiczne, gospodarcze i społeczne, oraz że rolnicy zawsze dążyli do ochrony, użytkowania i odtwarzania lasów i nadal postępują w ten sposób; zauważa, że niektóre społeczności lokalne i ludy tubylcze od wieków stosują tradycyjne techniki rolnicze, by chronić lasy, i wykorzystują do tego swoją szczególną znajomość zrównoważonego użytkowania gruntów;
15. przypomina, że ludy tubylcze, społeczności lokalne, drobni producenci rolni i kobiety mają niezbędną wiedzę o lasach i w dużym stopniu na niej polegają; wzywa UE, by zapewniła uznanie ich praw do ziemi i przynależnych im praw człowieka jako kwestii sprawiedliwości społecznej, zgodnie z dobrowolnymi wytycznymi FAO w zakresie

odpowiedzialnego zarządzania własnością gruntów, łowisk i lasów (VGGT), Deklaracja praw ludów tubylczych ONZ i konwencją nr 169 Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), a także ich rzeczywisty udział w opracowywaniu i realizacji unijnych programów rozwoju, które mają na nich wpływ, oraz w egzekwowaniu środków ochrony lasów, na podstawie doświadczeń z programu FLEGT;

16. przypomina o znaczeniu odpowiedniego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, środków prawnych i skutecznej ochrony sygnalistów w krajach eksportujących zasoby naturalne dla skuteczności wszelkich przepisów lub inicjatyw; apeluje do Komisji i państw członkowskich o większe poparcie dla wszystkich obrońców środowiska i lasów w UE i na świecie;
17. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do poprawy zrównoważoności i przejrzystości łańcucha dostaw i inwestycji, by zapewnić konsumpcję produktów z łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania; ponownie podkreśla znaczenie całościowego zestawu działań i inicjatyw w tej dziedzinie;
18. wzywa Komisję, by opracowując wszelkie tego rodzaju działania i inicjatywy, zastanawiała się również, jak mogą one najlepiej przyczynić się do ochrony innych ważnych ekosystemów naturalnych poważnie zagrożonych degradacją lub przekształceniem;
19. uważa, że jednolita definicja łańcucha dostaw niepowodującego wylesiania ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu towarów przyczyniających się do wylesiania, i wzywa Komisję do zaproponowania ambitnej definicji tego pojęcia; podkreśla w tym kontekście silny związek między łańcuchami wartości związanymi z leśnictwem a celami zrównoważonego rozwoju;
20. zauważa, że do odpowiednich narzędzi należy propagowanie przejrzystych systemów certyfikacji produktów niepowodujących wylesiania; zaznacza jednak, że głównym celem takich systemów musi być walka z wylesianiem;
21. wzywa Komisję do niezwłocznego przeanalizowania systemów certyfikacji i weryfikacji w leśnictwie i sektorze produktów drewnopochodnych, a także systemów certyfikacji produktów niepowodujących wylesiania; zwraca się do Komisji o przedstawienie tych analiz Parlamentowi do rozpatrzenia, wraz z proponowanymi działaniami i środkami następczymi, by zachęcić do stosowania surowszych norm i zapewnić przejrzystość systemów certyfikacji i weryfikacji przez strony trzecie;
22. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji, że będzie dalej uwzględniać problem wylesiania w oznakowaniu ekologicznym UE, zielonych zamówieniach publicznych i innych inicjatywach dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym, jako element całościowego zestawu działań i inicjatyw mających zapewnić łańcuchy dostaw niepowodujące wylesiania;
23. ponownie wzywa Komisję, by niezwłocznie i na podstawie oceny skutków przedstawiła wnioski w sprawie europejskich ram prawnych bazujących na zasadzie należytej staranności, by zapewnić zrównoważone i niepowodujące wylesiania łańcuchy dostaw produktów i towarów wprowadzanych na rynek UE, ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania głównych przyczyn wylesiania związanego z przywozem; uważa, że takie ramy powinny być możliwe do wyegzekwowania i zgodne ze standardami i

zobowiązaniami międzynarodowymi, powinny mieć zastosowanie do całego łańcucha dostaw, gdy po uważnej analizie zostanie stwierdzone, że są one funkcjonalne i mogą mieć zastosowanie do wszystkich podmiotów na rynku, w tym do MŚP, oraz że powinien im towarzyszyć solidny mechanizm egzekwowania, obejmujący skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary; zwraca uwagę, że działania UE w tym względzie nie powinny powodować odebrania dochodów mieszkańcom krajów rozwijających się, lecz powinny dawać nowe szanse gospodarcze i umożliwiać całościowe przechodzenie na gospodarkę bardziej zrównoważoną; wzywa Komisję, by na odpowiednich międzynarodowych forach ds. handlu towarami popierała zrównoważony charakter łańcuchów dostaw, w tym w odniesieniu do wylesiania i degradacji lasów;

24. wzywa Komisję, by zaproponowała wymogi należytej staranności, według których instytucje finansowe powinny wskazywać i zmniejszać konsekwencje środowiskowe i społeczne oraz wpływ na prawa człowieka, jakie niesie ze sobą wylesianie wynikające z działań UE, by zagwarantować, że żaden podmiot finansowy ani bankowy UE nie będzie bezpośrednio ani pośrednio powiązany z wylesianiem, degradacją lasów, przekształcaniem lub degradacją ekosystemów naturalnych lub łamaniem praw człowieka;
25. podkreśla rolę właścicieli i zarządców lasów w zapewnianiu zrównoważonego rozwoju lasów; podkreśla, że europejski przemysł leśny może przyczynić się do rozwoju światowych standardów zrównoważonej gospodarki leśnej; uważa, że również europejski przemysł, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa z sektora leśnego powinny odegrać właściwą rolę w dialogu z krajami partnerskimi dotyczącym dalszego wspierania zrównoważoności w całym łańcuchu wartości;
26. wzywa sektor prywatny do bardziej proaktywnego przeciwdziałania wylesianiu w łańcuchach dostaw i w inwestycjach przez wywiązanie się z podjętych zobowiązań dotyczących wylesiania i zapewnienie pełnej przejrzystości realizacji tych zobowiązań; podkreśla, że należy przyciągnąć inwestycje prywatne, by eliminować przyczyny wylesiania oraz osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju i porozumienia paryskiego; jednocześnie wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy z sektorem prywatnym oraz do opracowania odpowiednich instrumentów, by zachęcać pionierów zgodnie z zasadą współodpowiedzialności; z zadowoleniem przyjmuje trwający przegląd dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej¹ i zachęca Komisję do poprawy jakości i zakresu ujawnianych informacji niefinansowych, zwłaszcza w odniesieniu do aspektów środowiskowych, a także do wspierania włączenia kwestii lasów do zakresu odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw; ponadto przypomina, że należy przestrzegać wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; popiera trwające negocjacje dotyczące stworzenia instrumentu ONZ w dziedzinie praw człowieka, wiążącego dla korporacji ponadnarodowych i innych przedsiębiorstw, oraz podkreśla, że UE powinna proaktywnie włączyć się w ten proces;
27. wzywa Komisję, aby wraz z sektorem prywatnym i innymi podmiotami zaangażowanymi w kwestie rozwoju oceniła nowe rozwiązania finansowe i ubezpieczeniowe na wypadek klęsk żywiołowych w świetle katastrofalnych zdarzeń

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz.U. L 330 z 15.11.2014, s. 1).

dotykających wielohektarowe obszary leśne;

28. wzywa Komisję do wspierania i pobudzania wprowadzanych przez przemysł innowacji i inicjatyw mających poprawić zrównoważony charakter łańcuchów wartości;
29. uważa, że należy koniecznie przekierować przepływy finansowe w danych sektorach przemysłu, zarówno prywatne, jak i publiczne, na działania nieprowadzące do wylesiania; przypomina, że do 31 grudnia 2021 r. Komisja ma ocenić przepisy niezbędne do rozszerzenia zakresu rozporządzenia w sprawie systematyki zrównoważonego rozwoju¹ na działalność gospodarczą mającą poważny negatywny wpływ na zrównoważenie środowiskowe;
30. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wydajnego korzystania z mieszanych mechanizmów finansowania, by przyciągnąć prywatne środki finansowe na odtwarzanie lasów;
31. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zaproponowały specjalne środki mające udoskonalić ramy polityczne i regulacyjne wspierające ochronę i odtwarzanie lasów oraz zrównoważoną gospodarkę leśną na szczeblu światowym oraz by przedstawiły wytyczne i konkretne środki dotyczące zrównoważonego planowania przestrzennego; apeluje do Komisji, by propagowała wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi UE oraz między nimi a państwami trzecimi; ponadto wzywa Komisję, by zachęcała kraje będące producentami do przeprowadzenia reform prawnych przy rzeczywistym i merytorycznym udziale wszystkich zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego, ludów tubylczych i społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem rzeczywistego udziału kobiet;
32. podkreśla, że należy wspierać zrównoważoną gospodarkę leśną i zrównoważoną biogospodarkę; uznaje, że zrównoważone modele gospodarki leśnej i zrównoważone użytkowanie gruntów na świecie mogą pomóc zapobiegać wylesianiu i degradacji lasów oraz powinny opierać się na najwyższych standardach zrównoważonego rozwoju, godzących stabilność gospodarczą, środowiskową i społeczną, mających za element centralny ochronę różnorodności biologicznej i cennych pochłaniaczy dwutlenku węgla, przy zachowaniu ich niezbywalnej wartości, produktywności i usług ekosystemowych; wzywa Komisję, by wspierała zrównoważone leśnictwo i rolnictwo oraz by opracowała mechanizmy zachęcające drobnych producentów rolnych i społeczności lokalne do utrzymywania i ulepszania usług i produktów ekosystemowych uzyskiwanych dzięki zrównoważonemu leśnictwu i rolnictwu; podkreśla znaczenie systemów rolno-leśnych dla produkcji rolnej, dywersyfikacji, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz dla zapobiegania pustynnieniu; zwraca uwagę, że te systemy rolno-leśne charakteryzuje większa wydajność użytkowania gruntów niż w innych systemach rolniczych; apeluje o zmianę służącą systematycznemu zachęcaniu do utrzymywania istniejących systemów rolno-leśnych o wysokiej wartości przyrodniczej, ułatwianiu ich odnowy oraz budowaniu zdolności w celu doskonalenia tej metody produkcji rolnej;
33. podkreśla, że ze środków programu „Horyzont 2020” sfinansowano już istotne badania naukowe i innowacje służące przechodzeniu na bardziej zrównoważone praktyki

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

użytkowania gruntów i łańcuchy dostaw z myślą o powstrzymaniu wylesiania i degradacji lasów; apeluje o więcej środków finansowych, by umożliwić dalsze wspieranie tych obszarów w programie „Horyzont Europa”;

34. zwraca uwagę na katowicką deklarację ministerialną „Lasy dla klimatu” przyjętą przez wspólnotę międzynarodową 12 grudnia 2018 r. podczas Konferencji Stron UNFCCC oraz fakt, że w deklaracji tej podkreślono znaczenie lasów i wykorzystania drewna dla przeciwdziałania zmianie klimatu oraz ujęto tę problematykę w kontekście innych międzynarodowych celów i decyzji dotyczących lasów; zauważa, że zgodnie z tą deklaracją cele te można osiągnąć tylko w drodze wielofunkcyjnego aktywnego gospodarowania lasami, oznaczającego taką strategię zarządzania, w której uwzględnia się i wyważa wszystkie cele związane z lasami, takie jak składowanie dwutlenku węgla, ochrona gatunków i gleb, pozyskiwanie surowców, wypoczynek i produkcja żywności;
35. podkreśla, że leśnictwo wraz z rolnictwem odgrywa kluczową rolę w gospodarowaniu zasobami naturalnymi i użytkowaniu gruntów na obszarach wiejskich w UE i na świecie; odnotowuje związek z tym zróżnicowanie między państwami członkowskimi pod względem gospodarki leśnej, własności lasów, systemów rolno-leśnych i istniejących możliwości;
36. podkreśla, że metody osiągnięcia celów określonych w pakiecie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” nie mogą prowadzić do wylesiania i degradacji lasów w innych częściach świata; dlatego wzywa Komisję, by do 2021 r. przeanalizowała odpowiednie aspekty sprawozdania załączonego do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/807¹ oraz by w razie potrzeby bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie przed 2023 r. przeprowadziła przegląd tego rozporządzenia na podstawie aktualnego stanu wiedzy naukowej i zgodnie z zasadą ostrożności; zwraca się do Komisji o ponowną ocenę danych dotyczących soi i jak najszybsze – najpóźniej do 2030 r. – wycofanie biopaliw związanych ze znacznym ryzykiem pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów (ILUC);
37. podkreśla potrzebę zmniejszenia zużycia drewna i produktów z drewna w UE przez wspieranie gospodarki o bardziej zamkniętym obiegu, zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i zwiększanie świadomości konsumentów na temat ekologicznych konsekwencji użytkowania towarów z drewna;
38. przypomina list podpisany przez ponad 700 naukowców, apelujących o naukowo uzasadniony przegląd dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza o niezaliczanie określonych rodzajów biomasy drzewnej do osiągnięcia wyznaczonego celu oraz o nieuznawanie ich za kwalifikujące się do otrzymania wsparcia;
39. potępia zwiększone wykorzystanie drewna jako biopaliwa i źródła bioenergii, gdyż wywiera to presję na lasy europejskie i światowe w związku z coraz większym popytem

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/807 z dnia 13 marca 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w odniesieniu do określania surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, w przypadku których zaobserwowano znaczącą ekspansję obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla oraz certyfikowania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów (Dz.U. L 133 z 21.5.2019, s. 1).

na energię ze źródeł odnawialnych;

40. zwraca uwagę, że na szczycie COP23 szereg krajów mających duże zasoby lasów pierwotnych i lasów o dużej różnorodności biologicznej, a reprezentujących połowę ludności świata opowiedziało się za większym wykorzystaniem drewna i innych materiałów roślinnych do wytwarzania energii¹; ponownie podkreśla, że UE nie powinna dawać złego przykładu i musi zapewnić, że zasady polityki w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych nie będą prowadziły do dziesiątkowania i degradacji ekosystemów;
41. apeluje do Komisji i państw członkowskich o pełne uwzględnienie wpływu większego zużycia biopaliw na wylesianie; apeluje zatem do Komisji o dogłębne zreformowanie polityki UE w dziedzinie bioenergii przez zmianę dyrektywy o odnawialnych źródłach energii;
42. apeluje do Komisji, by zapewniła skuteczne środki na rzecz zrównoważonej produkcji i wykorzystania paliw drzewnych, w tym w związku z wysokim poziomem przywozu granulatu drzewnego do UE i ryzyka, jakie ten przywóz może stanowić dla lasów w państwach trzecich; uważa, że należy zachęcać do stosowania zasady kaskadowego wykorzystania, które może służyć poprawie efektywnego gospodarowania zasobami;
43. przypomina, że na całym świecie około 2,6 mld ludzi do przygotowywania posiłków używa tradycyjnej biomasy, głównie drewna i węgla drzewnego, a niemal trzy czwarte spośród nich nie ma dostępu do wydajnych pieców kuchennych; wzywa UE, by bardziej wspierała państwa trzecie w przechodzeniu na zrównoważone i odnawialne źródła energii nie pochodzące z drewna oraz w zmniejszaniu potrzeby wylesiania wynikającej z użytkowania drewna jako paliwa; podkreśla, że gdyby systemy energetyczne państw trzecich były bardziej zdecentralizowane, możliwe byłoby bezpośrednie przejście na zrównoważone odnawialne źródła energii;
44. zauważa, że rolnictwo coraz bardziej zyskuje na znaczeniu społecznym i gospodarczym, ponieważ liczba ludności na świecie rośnie i wymaga zwiększenia produkcji żywności oraz towarów rolnych, a jednocześnie łagodzenia zmiany klimatu; zauważa z zaniepokojeniem, że według szacunków na całym świecie straty żywności od chwili zbioru, uboju lub połowu do konsumpcji wynoszą 14 %², oraz podkreśla, że należy podjąć spójne działania, by zapobiegać stratom i marnotrawieniu żywności w całym łańcuchu żywnościowym oraz szybko reagować na kryzysy mogące powodować niedobory żywności;
45. podkreśla, że należy propagować zrównoważone żywienie, uświadamiając konsumentom, jaki wpływ mają wzorce konsumpcji, i udzielając informacji o rodzajach diety lepszych dla zdrowia ludzkiego i mających mniejszy ślad środowiskowy;
46. podkreśla, że potrzebne są dalsze istotne postępy w tworzeniu i wdrażaniu unijnej strategii dotyczącej roślin wysokobiałkowych oraz w zapewnianiu solidnej produkcji

¹ Doyle, A. i Roche, A. „Nineteen nations say they'll use more bioenergy to slow climate change” [19 państw oświadcza, że będzie wykorzystywać więcej bioenergii, by spowolnić zmianę klimatu], *Reuters*, 16 listopada 2017 r.,

<http://www.reuters.com/article/us-climatechange-accord-biofuels/nineteen-nations-say-theyll-use-more-bioenergy-to-slow-climate-change-idUSKBN1DG2DO>.

² <http://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/en/>

roślin wysokobiałkowych w UE, by zmniejszyć ryzyko wylesiania związane z tymi uprawami w innych częściach świata, zmniejszyć zależność od przywozu i obniżyć presję na lasy spowodowaną zmianą użytkowania gruntów; podkreśla, że postępy takie należy osiągnąć między innymi dzięki powszechniejszemu zmianowaniu upraw w połączeniu ze wsparciem i wytycznymi dla rolników na obszarach nadających się do uprawy roślin wysokobiałkowych oraz że takie działania zmniejszyłyby zależność od przywozu, a także wylesianie, degradację lasów i presję na lasy spowodowaną zmianą użytkowania gruntów; apeluje zatem o wprowadzenie kryteriów zrównoważoności w przywozie białka roślinnego;

47. uważa, że w polityce UE należy zająć się przyczynami wylesiania, by tym samym zapewnić spójność różnych dziedzin polityki związanych z lasami i zmniejszyć presję na lasy; uważa, że takie ramy polityczne sprzyjałyby rozwojowi coraz bardziej innowacyjnego, zrównowżonego i wydajnego rolnictwa w UE i poza nią oraz zmniejszyłyby straty żywności w całym łańcuchu żywnościowym dzięki zastosowaniu nowych technologii; zauważa, że wyznaczone w tych ramach cele można osiągnąć, zapewniając rolnikom łatwy dostęp do finansowania, by mogli nabywać nowoczesne i wysoce precyzyjne technologie rolnicze;
48. podkreśla, że rolnicy odgrywają kluczową rolę w zaspokajaniu naszych podstawowych potrzeb rolnych i żywnościowych, a ich działalność jest uzależniona od takich zasobów naturalnych jak gleba, woda i lasy; zauważa, że uznanie wielofunkcyjności lasów ma zasadnicze znaczenie dla właściwego zarządzania naszym światowym dziedzictwem leśnym; podkreśla, że wszystkie aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe – od tradycyjnej produkcji drewna i innych produktów po usługi ekosystemowe, różnorodność biologiczną i inne korzyści środowiskowe, takie jak pochłanianie i składowanie dwutlenku węgla, które zapobiegają erozji gleby oraz poprawiają jakość powietrza i wody – są współzależne i wzajemnie ze sobą powiązane; podkreśla, że takie aspekty wymagają całościowego i spójnego podejścia do ochrony i odtwarzania lasów oraz zarządzania nimi, a także do rozwiązywania problemu wylesiania;
49. wzywa Komisję i państwa członkowskie do konkretnych działań w celu harmonizacji danych oraz poprawy dostępności informacji i danych z dotychczasowych i nowych narzędzi monitorowania i oceny lasów na świecie i w UE, a także do zapewnienia rozpowszechniania informacji w formie przystępnej, łatwej w użyciu i zrozumiałej dla organów regulacyjnych i egzekwujących, obywateli, konsumentów i sektora prywatnego oraz gotowej do wykorzystania przez decydentów politycznych; wzywa państwa członkowskie, aby poprawiły statystyki dotyczące ilości kupowanego przez nie drewna, ze wskazaniem, ile mogły zamówić materiału ze źródeł zrównowżonych, legalnych i objętych zezwoleniem FLEGT;
50. wzywa Komisję i państwa członkowskie do większych starań o poprawę dostępności i jakości wiarygodnych informacji o zasobach leśnych i zmianach użytkowania gruntów oraz do ujednoczenia tych informacji, by umożliwić świadome kształtowanie polityki dzięki udziałowi wielu zainteresowanych stron, w tym w krajach partnerskich;
51. podkreśla, że wiarygodne i niezawodne monitorowanie lasów i udostępnianie informacji mają zasadnicze znaczenie dla lepszego zarządzania lasami i wypełnienia zobowiązań do położenia kresu wylesianiu w krajach partnerskich; wzywa UE do zwiększenia wsparcia finansowego i technicznego dla krajów partnerskich, by osiągnąć te cele i pomóc im uzyskać wiedzę specjalistyczną niezbędną do doskonalenia

lokalnych struktur gospodarowania lasami i do poprawy rozliczalności;

52. podkreśla, że nielegalne pozyskiwanie drewna to praktyka utrzymująca się nie tylko w państwach trzecich, lecz także w UE; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zdecydowanego przeciwdziałania nielegalnemu pozyskiwaniu drewna i do zwalczania tego procederu; wzywa Komisję do stworzenia europejskiego systemu nadzoru nad lasami i ich ochrony z systemem monitorowania wykorzystującym GNSS (Galileo i Copernicus) oraz sieci naziemne w celu monitorowania pozyskiwania drewna od ścinki przez zwózkę do zakładu przetwórstwa aż po jego opuszczenie; podkreśla, że Komisja powinna skupić się na przeciwdziałaniu nielegalnemu pozyskiwaniu drewna przez lepsze wdrażanie rozporządzenia w sprawie drewna¹ oraz FLEGT; podkreśla potrzebę zwiększenia wiedzy społeczeństwa na temat społecznych i gospodarczych skutków nielegalnego pozyskiwania drewna oraz przestępstw związanych z lasami;
53. przypomina, że ryzyko pożarów lasów prawdopodobnie wzrośnie w wyniku zmiany klimatu; podkreśla w związku z tym, że trzeba zrobić znacznie więcej w dziedzinie zapobiegania i gotowości, wspólnie pracując na arenie międzynarodowej nad narzędziami wczesnego ostrzegania oraz środkami służącymi odporności na klęski żywiołowe i zmniejszaniu ryzyka; zaleca Komisji dalsze wspieranie rozwoju systemów informacyjnych na szczeblu światowym (takich jak globalny system informacji o pożarach lasów) i regionalnym (takich jak europejski system informacji o pożarach lasów), by monitorować skutki pożarów lasów; wzywa Komisję, by wykorzystwała dostępną jej wiedzę fachową oraz by rozszerzyła zakres zastosowania systemu satelitarnego Copernicus REDD+ na wspieranie światowego monitorowania wylesiania i zagrożeń dla lasów we współpracy z państwami trzecimi;
54. przypomina, że polityka handlowa i inwestycyjna UE powinna obejmować wiążące i możliwe do wyegzekwowania rozdziały dotyczące zrównoważonego rozwoju, w pełni zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami, zwłaszcza z porozumieniem paryskim, a także z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO); z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza włączać porozumienie paryskie do wszystkich przyszłych umów handlowych i inwestycyjnych jako ich zasadniczy element; wzywa Komisję do zapewnienia, że wszystkie przyszłe umowy handlowe i inwestycyjne, zarówno umowy kompleksowe, jak i odpowiednie porozumienia częściowe, będą zawierały wiążące i możliwe do wyegzekwowania postanowienia mające zapobiegać wylesianiu i degradacji lasów, w tym postanowienia antykorupcyjne ukierunkowane na walkę z nielegalnym pozyskiwaniem drewna;
55. z zadowoleniem przyjmuje zasadę „nie szkodzić” podkreśloną w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu; zaleca w związku z tym, by Komisja lepiej oceniła wpływ dotychczasowych umów handlowych na wylesianie i zapewniła włączenie ambitniejszych przepisów o ochronie lasów, różnorodności biologicznej i zrównoważonym leśnictwie do rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju we wszystkich umowach o wolnym handlu i inwestycjach;
56. wzywa Komisję do zapewnienia, by wszystkie oceny wpływu na zrównoważony rozwój i inne odpowiednie oceny obejmowały ocenę wpływu umów handlowych na stan lasów,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23).

różnorodność biologiczną i prawa człowieka, prowadzoną w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, oraz by wnioski z tych ocen były następnie w pełni uwzględniane przy negocjowaniu i zawieraniu takich umów;

57. podkreśla, że należy dalej poprawiać wdrażanie i egzekwowanie rozporządzenia w sprawie drewna, by jak najlepiej przeciwdziałać handlowi przywożonym i europejskim nielegalnie pozyskiwanym drewnem i produktami wytworzonymi z takiego drewna; zwraca również uwagę, że niezbędne są dokładniejsze kontrole przywozu drewna i produktów z drewna na granicach UE, by zagwarantować rzeczywistą zgodność przywożonych produktów z kryteriami wymaganymi do wprowadzenia na terytorium UE; przypomina, że kwestię drewna z regionów ogarniętych konfliktami zapisano już w planie działań FLEGT, lecz działania podjęte w tym obszarze są niewystarczające; wzywa Komisję, by wywiązała się z zobowiązania do rozszerzenia obowiązku dochowania należytej staranności zapisanego w rozporządzeniu w sprawie drewna, tak by po zbliżającym się przeglądzie obowiązkiem tym objęte było drewno z regionów ogarniętych konfliktami; podkreśla, że doskonaleniu dotychczasowych strategii politycznych musi towarzyszyć większa spójność polityki, aby polityka UE, włącznie z polityką handlową, nie powodowała negatywnych skutków dla środowiska lub ludzi;
58. zauważa z ubolewaniem, że obecny poziom monitorowania przywozu drewna i produktów z drewna do UE jest niewystarczający, zwłaszcza jeśli chodzi o sprawdzanie zgodności z kryteriami, od których spełnienia uzależnia się wjazd do UE;
59. przypomina, że umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT mają zapewniać legalne wytwarzanie całego drewna i wszystkich produktów z drewna przywożonych z krajów partnerskich do UE i objętych zakresem tych umów; podkreśla, że ogólnie celem umów o dobrowolnym partnerstwie jest stymulowanie zmian systemowych w leśnictwie z myślą o rozwijaniu zrównoważonej gospodarki leśnej, zwalczaniu nielegalnego pozyskiwania drewna i wspieraniu ogólnoswiatowych starań o powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów; podkreśla, że umowy o dobrowolnym partnerstwie to ważne ramy prawne dla UE i jej krajów partnerskich, których powstanie umożliwiły dobra współpraca i zaangażowanie zainteresowanych państw;
60. z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte dzięki umowom o dobrowolnym partnerstwie FLEGT, a także pogłębiony dialog nawiązany w niektórych krajach między rządami, przemysłem a społeczeństwem obywatelskim w wyniku procesu realizacji umowy o dobrowolnym partnerstwie; zauważa, że dotychczas siedem państw ratyfikowało umowy o dobrowolnym partnerstwie z UE (Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Ghana, Indonezja, Liberia, Republika Konga i Wietnam), a spośród tych państw Indonezja jest pierwszym i jak dotąd jedynym partnerem umowy o dobrowolnym partnerstwie, w którym od 2016 r. funkcjonuje system zezwoleń FLEGT, oraz że UE zakończyła negocjacje i parafowała umowy o dobrowolnym partnerstwie z Hondurasem i Gujaną, a negocjacje z sześcioma innymi krajami (Wybrzeżem Kości Słoniowej, Demokratyczną Republiką Konga, Gabonem, Laosem, Tajlandią i Malezją) jeszcze trwają; podkreśla, że umowy o dobrowolnym partnerstwie dają bardzo skuteczne ramy ustanawiania dobrego partnerstwa z tymi krajami oraz że należy wspierać kolejne umowy o dobrowolnym partnerstwie z dalszymi partnerami; jest przekonany, że UE powinna kontynuować współpracę z krajami, które zawarły umowy o dobrowolnym partnerstwie FLEGT, aby pozostać atrakcyjną alternatywą dla rynków eksportowych o mniej rygorystycznych normach środowiskowych; uznaje znaczenie

rozporządzenia FLEGT¹ i rozporządzenia w sprawie drewna w zapobieganiu wprowadzania na rynek UE nielegalnie pozyskanego drewna; wzywa UE, by zwiększyła finansowanie FLEGT; z zadowoleniem przyjmuje planowaną przez Komisję ocenę adekwatności rozporządzenia FLEGT oraz rozporządzenia w sprawie drewna, również jako okazję do poprawy egzekwowania przepisów tych rozporządzeń i rozszerzenia zakresu ich stosowania;

61. apeluje do Komisji, by doskonaląc dotychczasową politykę, dbała o spójność umów o dobrowolnym partnerstwie FLEGT ze wszystkimi dziedzinami polityki, w tym z polityką dotyczącą rozwoju, środowiska, rolnictwa i handlu; wzywa Komisję do negocjowania norm przywozu drewna w przyszłych dwu- lub wielostronnych umowach handlowych, by nie zaprzepaścić sukcesów osiągniętych wraz z państwami produkującymi drewno dzięki planowi działania FLEGT;
62. uważa, że proces wydawania zezwoleń FLEGT jest uzupełnieniem dobrowolnej certyfikacji przez stronę trzecią oraz że jest to szczególnie korzystne dla mniejszych podmiotów, które często mają trudności z uzyskaniem zezwoleń w systemach sektora prywatnego;
63. wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy międzynarodowej przez intensywniejsze działania na kluczowych forach międzynarodowych, w tym w WTO i w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD); wzywa Komisję, by w walce z wylesianiem i zmianą klimatu spowodowanymi przywozem poszukiwała wraz z partnerami handlowymi i innymi krajami importującymi możliwości współpracy wielo- i dwustronnej lub fakultatywnej, włącznie z przyspieszeniem negocjacji w WTO dotyczących umowy w sprawie towarów środowiskowych, a jednocześnie by chroniła możliwości legalnego handlu oraz umacniała zrównoważone zarządzanie gruntami i rolnictwo, własność gruntów i dobre rządy w państwach trzecich;
64. podkreśla, że wszystkie nowe umowy handlowe, w tym z Mercosurem i innymi podmiotami, zawierają jednoznaczne zobowiązania do przeciwdziałania wylesianiu;
65. wzywa Komisję, by wykorzystywała nowe przepisy rozporządzenia antydumpingowego² dotyczące polityki środowiskowej i klimatycznej;
66. wzywa UE, aby ściślej wiązała politykę handlową z polityką rozwoju, między innymi przez lepsze wdrażanie reguł ogólnego systemu preferencji taryfowych plus (GSP+) w krajach partnerskich; apeluje do Komisji, by wraz z beneficjentami GSP+ pracowała nad planami działania w dziedzinie gospodarki leśnej w celu zapewnienia skutecznej realizacji ich zobowiązań w dziedzinie środowiska;
67. podkreśla, że stan zagrożenia klimatycznego i skutki masowej utraty różnorodności biologicznej to poważne zagrożenia dla praw człowieka; wzywa UE i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, by starannie oceniły, jak podejmowane działania zewnętrzne mogą najlepiej przyczynić się do holistycznego podejścia opartego na

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT (Dz.U. L 347 z 30.12.2005, s. 1).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21).

prawach człowieka, ukierunkowanego na powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej, wylesiania i degradacji lasów; wzywa UE, by dalej wspierały włączenie idei różnorodności biologicznej jako prawa człowieka do globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 roku;

68. podkreśla, że należy sprzyjać podejściu ukierunkowanemu na integracyjne partnerstwo z państwami trzecimi na wszystkich szczeblach, by dalej zwalczać wylesianie i degradację lasów, umacniać zrównoważone gospodarowanie gruntami i zrównoważone rolnictwo, prawa własności ziemi i dobre sprawowanie rządów, a jednocześnie przestrzegać praw człowieka oraz praw ludów tubylczych, drobnych producentów i społeczności lokalnych; wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy z państwami trzecimi przez udzielanie pomocy technicznej, wymianę informacji i dobrych praktyk w zakresie ochrony, zachowania i zrównoważonego wykorzystania lasów, gospodarki o obiegu zamkniętym, zrównoważonej biogospodarki, energii ze źródeł odnawialnych, zrównoważonego inteligentnego rolnictwa, agroekologii i systemów rolno-leśnych, przy jednoczesnym uznaniu inicjatyw sektora prywatnego dotyczących zrównoważonego rozwoju, takich jak systemy sprawiedliwego handlu; apeluje o dalsze wzmocnienie zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu za pośrednictwem sojuszy i partnerstw służących podejmowaniu światowych wyzwań, takich jak zmiana klimatu i różnorodność biologiczna, a jednocześnie sprzyjaniu rozwojowi społeczno-gospodarczemu krajów partnerskich;
69. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza zapewnić włączenie tematu wylesiania do dialogów politycznych na szczeblu krajowym i regionalnym, i zachęca Komisję do rozbudowywania umów o partnerstwie o ochronę lasów i ekosystemów, propagowanie praw człowieka, zwłaszcza praw ludów tubylczych i społeczności lokalnych, w tym kobiet, a także o wsparcie rzeczywistego udziału podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i obrońców środowiska; podkreśla, że tego rodzaju dialogi należy prowadzić ze wszystkimi krajami będącymi producentami, w tym z krajami rozwiniętymi;
70. z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji, by wspierać kraje partnerskie w tworzeniu i wdrażaniu przepisów mogących zachęcać do lepszej ochrony lasów i zarządzania nimi, gospodarowania i zarządzania gruntami, w tym, w stosownych przypadkach, uznania praw własności gruntów przynależnych ludom tubylczym i społecznościom lokalnym, a także powiązanych środków zarządzania, takich jak strategie łagodzenia zmiany klimatu i dostosowywania się do niej, oraz zaleca Komisji uwzględnianie tych aspektów w jej refleksjach i działaniach; zwraca uwagę, że takie przepisy powinny nie tylko służyć potrzebom krajowym, lecz również być zaliczane do ustalonych na szczeblu krajowym wkładów krajów partnerskich w ramach porozumienia paryskiego, a także do ich krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej;
71. wzywa UE, by wspierała kraje partnerskie w realizacji działań, które pomogą im dostosować się do wymogów wprowadzanych przez UE, by przeciwdziałać wylesianiu wynikającemu z przywozu, i wzywa do zacieśnienia współpracy oraz do podjęcia niezbędnych i skutecznych środków zapobiegających przekierowywaniu handlu towarami związanymi z wylesianiem i degradacją lasów do innych regionów świata; wzywa Komisję do zapewnienia, że wsparcie UE na rzecz polityki rolnej, infrastruktury, górnictwa, obszarów miejskich, podmiejskich i wiejskich w krajach partnerskich nie przyczynia się do wylesiania i degradacji lasów; zachęca Komisję, by

w zapowiadany Instrument Sądztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) wraz z państwami członkowskimi poparła unijny mechanizm techniczny i finansowy będący katalizatorem finansowania działań partnerów na rzecz zrównoważonego wykorzystania, ochrony i odtwarzania lasów oraz doskonalenia zrównoważonej, niepowodującej wylesiania produkcji rolnej, a także by ujęła w nim problem górnictwa mającego negatywne skutki dla lasów;

72. apeluje, by sektor leśnictwa zajmował ważne miejsce w przyszłym ISWMR oraz by w pełni wykorzystano potencjał Planu inwestycji zewnętrznych i regionalnych instrumentów łączonych do przyciągnięcia funduszy prywatnych na potrzeby zrównoważonej gospodarki leśnej (zalesiania, aktywnego zalesiania i ponownego zalesiania), zrównoważonej turystyki i systemów rolno-leśnych, a także by przedsiębiorstwa podejmowały inicjatywy służące wyeliminowaniu z łańcuchów dostaw produktów powodujących wylesianie, z myślą o osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju;
73. zaleca, by Komisja i państwa członkowskie wskazały, jak skutecznie upowszechniać w innych państwach innowacyjne praktyki UE dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym, zrównoważonej biogospodarki, energii ze źródeł odnawialnych, inteligentnego rolnictwa i innych istotnych obszarów;
74. zwraca się do Komisji, by składała regularne sprawozdania dotyczące tendencji w wylesianiu oraz eksploatacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla, np. torfowisk, w państwach trzecich;
75. zachęca do wdrażania środków wsparcia służących podnoszeniu wydajności rolnictwa w danych krajach, by zmniejszyć społeczną i gospodarczą presję spowodowaną wylesianiem i eksploatacją torfowisk;
76. popiera zamiar Komisji, by w imieniu UE na kluczowych forach międzynarodowych wspierać przyjmowanie i wdrażanie surowych zobowiązań i regulacji służących powstrzymaniu wylesiania i degradacji lasów oraz sprzyjających odtwarzaniu lasów; uważa, że UE musi świecić przykładem; podkreśla, że wdrażając środki ochrony lasów należy uwzględniać krajową, regionalną i lokalną wiedzę fachową oraz praktyki stosowane na tych szczeblach; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych o ogłoszeniu dekady 2021–2030 Dekadą Odtwarzania Ekosystemów; podkreśla, że za ogłoszeniem przez ONZ takiej dekady stoi przekonanie, że odtwarzanie ekosystemów to ważne rozwiązanie przyrodnicze, które umożliwi osiągnięcie wielu celów zrównoważonego rozwoju;
77. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego popierania ochrony lasów przez tworzenie, konsolidację i skuteczne zarządzanie sieciami obszarów chronionych, w tym leśnych, takimi jak NaturAfrica 2030, zwłaszcza w państwach będących głównymi producentami drewna; przyznaje, że przyczynia się to również do zachowania różnorodności biologicznej i umocni pozycję UE na kolejnej Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej;
78. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza zacieśnić współpracę międzynarodową dotyczącą polityki i środków służących ochronie i odtwarzaniu lasów na świecie oraz zrównoważonemu zarządzaniu nimi, by zapobiegać globalnemu wylesianiu na kluczowych forach międzynarodowych; zwraca uwagę, że obecna

definicja lasu i klasyfikacja lasów oraz inne istotne koncepcje i zasady dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej, stosowane przez właściwe instytucje, np. FAO, mają charakter ściśle techniczny i nie odzwierciedlają w pełni różnorodności ekosystemów leśnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dążyły do współpracy z tymi forami, w tym w celu ujednoczenia stosowanej terminologii, koncepcji i danych statystycznych (np. pojęć starych kompleksów leśnych niezakłóconych działalnością człowieka, plantacji, zrównoważonej gospodarki leśnej, gospodarki leśnej bliskiej naturze czy łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania), a także w celu zapewnienia spójności przyjmowanych środków i polityki;

79. wzywa Komisję do wznowienia negocjacji w sprawie międzynarodowej konwencji o lasach, która przyczyniłaby się do zarządzania lasami, ich ochrony i zrównoważonego rozwoju, a także pozwoliłaby utrzymać ich liczne i uzupełniające się funkcje i sposoby wykorzystania, w tym przez działania służące zalesianiu i ponownemu zalesianiu oraz ochronie lasów; podkreśla, że w takiej konwencji należy uwzględnić społeczne, gospodarcze, ekologiczne i duchowe potrzeby obecnych i przyszłych pokoleń oraz uznać kluczową rolę wszystkich rodzajów lasów w utrzymywaniu procesów ekologicznych i równowagi ekologicznej oraz we wspieraniu tożsamości, kultury i praw ludów tubylczych, ich społeczności oraz innych społeczności i mieszkańców lasów;
80. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zawsze włączały do polityki rozwoju oraz do wszystkich programów inwestycji i wsparcia dla krajów producenckich przepisy dotyczące wylesiania oraz degradacji lasów i innych ekosystemów naturalnych, a także utraty różnorodności biologicznej i łamania praw człowieka, a ponadto by rozważyły uzależnienie inwestycji i wsparcia od przestrzegania tych przepisów;
81. uznaje znaczenie przepisów międzynarodowych, takich jak VGGT, dla jasności prawa i uznawanych na arenie międzynarodowej norm dotyczących dobrych praktyk odpowiedzialnego zarządzania tytułami własności gruntów; zwraca się do Komisji, by poparła upowszechnianie i stosowanie VGGT na szczeblu globalnym, regionalnym i krajowym; podkreśla, że potrzebne jest skuteczne niezależne monitorowanie i egzekwowanie przepisów, w tym odpowiednie mechanizmy rozstrzygania sporów i rozpatrywania skarg, by zapewnić przestrzeganie VGGT;
82. wzywa do zacieśnienia współpracy między UE a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), by zająć się coraz poważniejszym problemem wylesiania i pustynnienia w krajach AKP, opracowując plany działania służące poprawie gospodarowania lasami i ochronie lasów, z uwzględnieniem przyczyn wylesiania leżących zarówno w samym sektorze leśnym, jak i poza nim, oraz z uznaniem znaczenia drewna tropikalnego dla gospodarki państw AKP pozyskujących drewno ze swoich lasów;
83. wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia spójności poszczególnych dziedzin polityki zgodnie z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju zapisaną w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
84. dostrzega i popiera konkluzje FAO dotyczące znaczenia zrównoważonego użytkowania gruntów na świecie dla zwalczania ubóstwa;
85. zwraca uwagę, że lasy mają duży wkład w bezpieczeństwo żywnościowe na świecie oraz w źródła utrzymania i pożywienia w krajach rozwijających się, a także są ważnym

źródłem dochodów dla miejscowych społeczności; przypomina, że postępy na drodze do zrównoważonego rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego i zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być jednocześnie głównymi elementami Agendy 2030;

86. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.